

Tajne masowe egzekucje w więzieniu Sajdnaja

7 lutego 2017

Nowy raport Amnesty International obnaża zaplanowaną serię pozasądowych egzekucji poprzez powieszenie w więzieniu Sajdnaja, którą prowadzi rząd syryjski. Pomiędzy 2011 a 2015 rokiem każdego tygodnia, a nawet 2 razy w tygodniu, grupy do 50 osób były zabierane z więziennych cel i wieszane. W ciągu 5 lat nawet 13 000 osób, w większości cywilów uważanych za krytyków rządu, powieszono w tajemnicy w więzieniu Sajdnaja.

Raport „Ludzka rzeźnia: Masowe egzekucje w więzieniu Sajdnaja w Syrii” ujawnia także, że rząd celowo stwarza więźniom nieludzkie warunki w więzieniu – poprzez ciągłe tortury, pozbawianie jedzenia, wody, lekarstw i opieki medycznej. Raport dokumentuje w jaki sposób polityka eksterminacji doprowadziła do śmierci wielu więźniów.

Wspomniane praktyki, które urastają do rangi zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, odbywają się za przyzwoleniem wysokiej rangi urzędników syryjskiego rządu. „Fakty przedstawione w raporcie ujawniają ukryte, potworne działania za zgodą urzędników wysokiego szczebla w syryjskim rządzie, prowadzone by zdławić wszelkie formy sprzeciwu” – powiedziała Draginja Nadażdin, dyrektorka Amnesty International w Polsce. „Domagamy się, by syryjskie władze natychmiast zatrzymały pozasądowe egzekucje, tortury i nieludzkie traktowanie w więzieniu Sajdnaja oraz w innych więzieniach rządowych w Syrii. Rosja i Iran, najbliżsi sojusznicy rządu, muszą wywierać nacisk by zakończyć stosowanie tych morderczych praktyk. Podczas zbliżających się rozmów pokojowych w Genewie nie można zignorować naszych doniesień. Przerwanie zbrodni w rządowych więzieniach musi znaleźć się w agendzie spotkania. ONZ powinno natychmiast przeprowadzić niezależne śledztwo w sprawie zbrodni popełnionych w więzieniu Sajdnaja i domagać

się dostępu do wszystkich miejsc detencji dla niezależnych obserwatorów.”

Raport ujawnia rutynowe masowe pozasądowe egzekucje przez powieszenie w więzieniu Sajdnaja, do których dochodziło pomiędzy 2011 a 2015 rokiem. Każdego tygodnia, a często 2 razy w tygodniu, ofiary były wieszane w grupach do 50 osób, w środku nocy i w zupełnej tajemnicy. Istnieją powody by sądzić, że ta praktyka jest kontynuowana. Wielu więźniów zginęło w wyniku polityki eksterminacji, jaką prowadzi syryjska władza, w tym przez tortury, brak jedzenia, wody, lekarstw i opieki medycznej. Ponadto więźniowie w Sajdnaja muszą stosować się do drastycznych i poniżających zasad.

Wnioski z raportu oparte są na badaniach, które prowadzono w ciągu roku od grudnia 2015 do grudnia 2016 roku. Przeprowadzono rozmowy z 84 świadkami, w tym z byłymi strażnikami z więzienia Sajdnaja oraz urzędnikami, więźniami, sędziami i prawnikami, jak również z krajowymi i międzynarodowymi ekspertami zajmującymi się więziennictwem w Syrii.

W poprzednim raporcie Amnesty International, opublikowany w sierpniu 2016 roku, w którym zawarto rekonstrukcję więzienia Sajdnaja, szacowano, że ponad 17 000 osób zmarło w więzieniach w Syrii w wyniku niehumanitarnych warunków i stosowania tortur od rozpoczęcia kryzysu w Syrii w 2011 roku. Ta liczba nie obejmuje 13 000 dodatkowych zgonów, do których doszło w wyniku pozasądowych egzekucji ujawnionych w niniejszym raporcie.

Żaden z więźniów skazanych na powieszenie w więzieniu Sajdnaja nie miał procesu sądowego, czy nawet czegoś, co by go przypominało. Przed powieszeniem ofiary przechodzą pobieżną, 2-3 minutową procedurę przed tak zwanym sądem polowym. Te postępowania są tak uproszczone i arbitralne, że nie mogą być uznane za proces sądowy. Zeznania byłych urzędników, strażników, sędziów i więźniów pomogły Amnesty International stworzyć szczegółowy obraz groteskowych procedur, które

prowadzą do egzekucji.

Były sędzia sądu wojskowego powiedział Amnesty International, że „sąd” działa poza ramami syryjskiego systemu prawnego. „Sędzia zapyta o imię więźnia i czy popełnił przestępstwo. Bez względu na to, czy odpowiedź to „tak” czy „nie”, zostanie skazany... Ten sąd nie ma nic wspólnego z rządami prawa. To nie jest sąd” – powiedział. Wyroki skazujące wydane przez tak zwany sąd opierają się na fałszywych zeznaniach, które wydobywa się przy pomocy tortur. Więźniowie nie mają dostępu do prawnika i możliwości obrony – w większości zostali poddani wymuszonym zaginięciom, przetrzymywani w tajemnicy i odcięci od świata. Skazani na śmierć nie dowiadują się o swoich wyrokach do chwili tuż przed egzekucją. Egzekucja przez powieszenie odbywa się w więzieniu Sajdnaja raz lub 2 razy w tygodniu, zazwyczaj w poniedziałki i środy, w środku nocy. Osoby, których imiona są wyczytywane dowiadują się, że zostaną przewieszone do cywilnych więzień w Syrii. Zamiast tego są przenoszeni do cel w piwnicy i tam są bici. Wtedy trafiają do innego budynku więziennego na terenie Sajdnaja, gdzie odbywają się egzekucje. Przez cały ten czas mają zakryte oczy. Nie wiedzą kiedy i jak zginą do momentu, gdy sznur oplecie ich szyje. „Trzymają ich tak [wieszających] przez 10 do 15 minut. Nie wszyscy umierają z powodu małej wagi. Jeśli młode osoby nie zginą z powodu swojej wagi, asystenci oficerów pociągną ich w dół łamiąc im szyje” – powiedział były sędzia, który był świadkiem tych egzekucji.

Więźniowie przetrzymywani w celach nad „pokojami egzekucji” informowali, że czasami słyszeli odgłosy wieszania ludzi. „Jeśli przyłożysz uszy do podłogi usłyszysz odgłosy przypominające bulgotanie. To trwa około 10 minut... Spaliśmy przy dźwiękach duszących się ludzi. Wtedy było to dla mnie normą” – powiedział „Hamid”, były oficer wojskowy aresztowany w 2011 roku. Jednej nocy wieszano nawet 50 osób. Ich ciała były zabierane przez ciężarówkę i w tajemnicy zakopywane w masowym grobie. Rodziny nie dostawały informacji o losie

swoich bliskich.

Osoby, które przeżyły więzienie Sajdnaja dają mrozące krew w żyłach i przerażające świadectwo tego, jak wygląda życie w więzieniu. Przywołują starannie zaprojektowany świat stworzony, by upokarzać, degradować, chorować, głodzić i wreszcie zabić uwięzionych. Te przerażające informacje doprowadziły Amnesty International do konkluzji, że cierpienie i tragiczne warunki w więzieniu Sajdnaja zostały celowo wprowadzone jako polityka eksterminacji.

Wielu więźniów powiedziało, że zostali zgwałceni lub zmuszeni do zgwałcenia innych więźniów. Tortury i bicie są regularnymi formami kary i upodlenia, często prowadzą do obrażeń na całe życie, niepełnosprawności lub śmierci. Podłogi cel więziennych pokryte są krwią i ropą z ran więźniów. Ciała zmarłych więźniów są zabierane przez strażników codziennie około 9 rano. „Każdego dnia w naszym skrzydle było 2 lub 3 martwych ludzi... Pamiętam jak strażnik pytał ilu mamy. Mówił ‘Pokój nr 1 – ilu? Pokój nr 2 – ilu? I tak dalej i dalej... Jednego dnia... strażnik przyszedł do nas, cela po celi, bił nas po głowie, klatce piersiowej i karku. Tego dnia zmarło 13 osób z naszego skrzydła” – powiedział „Nader”, były więzień Sajdnaja. Regularnie odcinano jedzenie i wodę. Gdy jedzenie jest dostarczane strażnicy często rzucają je na podłogę celi, gdzie miesza się z krwią i brudem. Bardzo niewiele osób, którym udało się opuścić więzienie Sajdnaja, po uzyskaniu wolności waży połowę tego, co w momencie przybycia do więzienia.

Sajdnaja ma także swój zestaw „specjalnych zasad”. Więźniowie nie mogą wydawać żadnego dźwięku, mówić, czy nawet szeptać. Są zmuszeni do przebywania w określonych pozycjach gdy strażnik wchodzi do celi, a spojrzenie na strażnika karane jest śmiercią.

Społeczność międzynarodowa i Rada Bezpieczeństwa ONZ muszą podjąć natychmiastowe działania by zakończyć to cierpienie. „Rada Bezpieczeństwa ONZ musi podjąć stanowczą decyzję. Nie

może udawać, że nie widzi strasznych zbrodni i musi przyjąć rezolucję wzywając syryjskie władze do otwarcia więzień dla międzynarodowych obserwatorów. Rada Praw Człowieka ONZ musi natychmiast otworzyć śledztwo w sprawie poważnych naruszeń prawa międzynarodowego” – powiedziała Draginja Nadażdin. „Zabijanie z zimną krwią tysięcy bezbronnych więźniów oraz dokładnie stworzony system tortur psychicznych i fizycznych, które dzieją się w wwiezieniu Sajdnaja nie mogą dalej trwać. Osoby odpowiedzialne za zbrodnie muszą zostać pociągnięte do odpowiedzialności.”

Źródło: [Amnesty.org.pl](https://www.amnesty.org.pl)